

2.11.2017

Jakelussa mainituille

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi väestötietolain muuttamiseksi

Johdanto

Laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (661/2009, jäljempänä väestötietolaki) tuli voimaan 1.3.2010. Laissa säädetään muun muassa Väestörekisterikeskuksen ja maistraattien tehtävistä väestötietojärjestelmän rekisterinpitäjinä, väestötietojärjestelmän tietosisällöstä ja tietojen ylläpidosta sekä tietojen luovuttamisesta. Lisäksi laissa säädetään Väestörekisterikeskuksen tuottamista varmenteista ja varmennettuun sähköiseen asiointiin liittyvistä palveluista.

Valtiovarainministeriö on syksyllä 2017 laatinut virkatyönä luonnoksen hallituksen esitykseksi, jolla muutettaisiin väestötietolakia. Muutoksen taustalla ovat toiminnan perustana olevan tietosuojalainsäädännön muutos sekä käytännön toiminnassa havaitut tarpeet.

Tausta

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 679/2016, jäljempänä tietosuoja-asetus, tulee sovellettavaksi jäsenvaltioissa 25.5.2018. Se kumoaa yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY, joka on pantu Suomessa täytäntöön henkilötietolailla. Oikeusministeriö on helmikuussa 2016 asettanut työryhmän valmistelemaan lainsäädäntöehdotuksen tietosuoja-asetuksen liikkumavaran käytöstä ja mahdollisesta henkilötietolain kaltaisesta kansallisesta yleislaista. Työryhmä on mietinnössään ehdottanut, että henkilötietolaki kumotaan ja säädetään uusi henkilötietojen suoja koskeva yleislaki, jäljempänä tietosuojalaki, jolla täsmennettäisiin tietosuoja-asetusta.

Voimassa oleva väestötietolaki on henkilötietojen käsittelyn osalta säädetty henkilötietolain edellytyksiä ja rakennetta vastaavaksi. Kun henkilötietolaki kumotaan ja sovellettavaksi tulevat sen sijaan tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki, myös väestötietolakia on paikoin tarkistettava. Samaan aikaan on tarkoituksenmukaista tehdä muutoksia, jotka johtuvat rekisterihallinnon käytännön tarpeista.

Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan tehtävän tietosuoja-asetuksen edellyttämät muutokset lakiin. Erityisesti muutettaisiin säännöksiä, jotka voimassa olevassa laissa viittaavat kumottavaan henkilötietolakiin (523/1999). Lisäksi selkeytettäisiin rekisterinpitäjälle kuuluvien velvollisuuksien jakoa Väestörekisterikeskuksen ja maistraatin välillä sekä säädettäisiin poikkeuksesta tietosuoja-asetuksen 18 artiklaan.

Esityksessä muutettaisiin lisäksi erinäisiä väestötiedon rekisteröintiä ja luovutusta koskevia säännöksiä. Näistä suurimmat muutokset koskevat ulkomaalaisten rekisteröintiä väestötietojärjestelmään sekä henkilötunnuksen ja sähköisen asiointitunnuksen muuttamista. Esityksessä ehdotetaan, että Maahanmuuttovirasto voisi tallettaa ulkomaan kansalaista koskevat tiedot ilman henkilön erillistä pyyntöä, kun henkilölle myönnetään ulkomaalaislaissa tarkoitettu oleskelulupa tai oleskelukortti taikka hänen oleskeluoikeutensa rekisteröidään. Lisäksi selkeytettäisiin sähköisen asiointitunnuksen muuttamista koskevia edellytyksiä ja keskitettäisiin henkilötunnuksen muuttamista koskevat tehtävät maistraattiin. Muut ehdotukset liittyvät väestötietojärjestelmän tietojen luovutuksen sisällöllisiin tai menettelyllisiin tarkennuksiin.

Vastausohjeet vastaanottajille

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamiseksi. Myös muut kuin alla Jakelu -kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuihin lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi valtiovarainministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan mahdollisuuksien mukaan seuraavien väliotsikoiden mukaisesti:

- Yleiset kommentit luonnoksesta
- Tietosuoja-asetuksesta johtuvat ehdotukset
- Ulkomaalaisten rekisteröintiä koskevat ehdotukset
- Henkilötunnusta ja sähköistä asiointitunnusta koskevat ehdotukset
- Väestötietojärjestelmän tietojen luovuttamista koskevat ehdotukset
- Esityksen vaikutukset
- Muut kommentit

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausunto.om@om.fi.

Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan valtiovarainministeriölle viimeistään 30.11.2017.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa Lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, 029 553 0491, maarit.huotari(at)vm.fi.

Anna-Majja Karjalainen
ICT-johtaja

Maarit Huotari
Lainsäädäntöneuvos

- Liitteet** Luonnos hallituksen esitykseksi
Säädösehdotuksen ruotsinkielinen käännös
Esityksen ruotsinkielinen tiivistelmä
- Jakelu** Ahvenanmaan valtionvirasto
CSC Tieteen tietotekniikan keskus
ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus
Eläketurvakeskus
Espoon kaupunki/maahanmuuttajapalvelut
Helsingin kaupunki/elinkeino-osasto/maahanmuutto-osasto
Hämeen maistraatti
Itä-Suomen aluehallintovirasto/maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö
Itä-Suomen maistraatti
Kaakkois-Suomen maistraatti
Kansaneläkelaitos
Lapin maistraatti
Liikenne- ja viestintäministeriö
Lounais-Suomen maistraatti
Länsi-Suomen maistraatti
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun kaupunki/maahanmuuttajapalvelut
Pakolaisneuvonta ry
Pohjois-Suomen maistraatti
Puolustusministeriö
Rekisteritutkimuksen tukikeskus
Sisäministeriö
Sisä-Suomen maistraatti
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Kuntaliitto
Suomen Markkinatutkimusliitto ry

Tampereen kaupunki/konsernihallinto/maahanmuuttajatyö
TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Turun kaupunki/konsernihallinto/maahanmuuttajatyö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoasiainministeriö
Uudenmaan maistraatti
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö/ budjettiosasto, henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosasto
Vantaan kaupunki/maahanmuuttajapalvelut
Verohallinto
Väestörekisterikeskus
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ympäristöministeriö